

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ
Γεν. Διεύθυνση Θεσμικής κι Επιχειρησιακής Υποστήριξης
ΕΣΠΑ

Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών
Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ)

Αθήνα, 30-05-2023

Αριθ. Πρωτ. : 50183 - 30-05-2023

ΕΥΚΕ-ΧΕ: 626

Ταχ. Δ/νση: Νίκης 10, 3ος όροφος,
105 63, Αθήνα
Πληροφορίες: Δ. Ζαραλίδου
Τηλέφωνο: 210 3742079
Email: dzaralidou@mnec.gr

Προς : ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΘΕΜΑ: Διατύπωση γνώμης σχετικά με τα σχέδια Πρόσκλησης (ή/και Τροποποίησης) για συνεχιζόμενες δομές ΚΥΚΩ (κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφελείας) κατά την ΠΠ 2021 – 2027, που αφορούν σε Κέντρα Κοινότητας, ΣΥΔ, ΚΔΗΦ, Δομές παροχής βασικών αγαθών, Δομές αστέγων, ΚΗΦΗ, Δομές κακοποιημένων γυναικών

Σχετ: Το απεσταλμένο στις 26-05-2023 ηλεκτρονικό μήνυμά σας και το συνημμένο σε αυτό έγγραφο (Α.Π. εισ. ΕΥΚΕ-ΧΕ 626/29-05-2023)

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού (στο οποίο επισυνάπτεται ενδεικτικά και σχέδιο Πρόσκλησης/Τροποποίησης με τίτλο «Δομές Αστέγων») ζητείται η άποψη της ΕΥΚΕ-ΧΕ, αναφορικά με την υπαγωγή ή μη στο καθεστώς των Κρατικών Ενισχύσεων των συνεχιζόμενων Πράξεων ΚΥΚΩ στην νέα Προγραμματική Περίοδο 2021 - 2027.

Λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επισημαίνονται τα εξής:

Τα σχέδια Προσκήσεων για δράσεις “Κέντρα Κοινότητας, ΣΥΔ, ΚΔΗΦ, Δομές παροχής βασικών αγαθών, Δομές αστέγων, ΚΗΦΗ, Δομές κακοποιημένων γυναικών”, καταρτίζονται από την ΕΥΣΕΚΤ, στο πλαίσιο των κατευθύνσεων που θα δοθούν στις ΕΥΔ των ΠΕΠ και αφορούν στις Προσκήσεις των συνεχιζόμενων δομών, κι ως εκ τούτου από το περιεχόμενο αυτής της Πρόσκλησης δεν

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

προκύπτει ποιοι θα είναι επακριβώς οι Δικαιούχοι ούτε προβλέπονται έστω ενδεικτικά οι σχετικοί προϋπολογισμοί.

Ωφελούμενοι των προκηρυσσόμενων πράξεων είναι ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού που χρήζουν της αρωγής της πολιτείας.

Κατ' ακολουθία των ανωτέρω και με βάση την γενική περιγραφή του αντικειμένου του σχεδίου της Πρόσκλησης, για να καθοριστεί ορθά το θεσμικό πλαίσιο των κανόνων ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το οποίο θα δύναται να αξιολογηθούν και να ενταχθούν οι προς υποβολή προτάσεις, θα πρέπει **στα «Έχοντας υπόψη» του σχεδίου της Πρόσκλησης** να προστεθούν τα ακόλουθα. Ειδικότερα:

- **Η Ανακοίνωση** της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (**2016/C 262/01**).
- **Η Απόφαση** της Επιτροπής της 20ής Δεκεμβρίου 2011 για την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (**2012/21/ΕΕ**).
- **Η Ανακοίνωση** της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (**2012/C8/02**).
- **Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 360/2012** της Επιτροπής της 25ης Απριλίου 2012 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος,
- **Ο Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013** της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας,
- **Το με Α.Π. 74391/ΕΥΚΕ 2634/13-07-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ** «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020»
- **Το με Α.Π. 115150/ ΕΥΚΕ 4023/2.11.2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ** «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων»
- **Το με Α.Π. 92415/ΕΥΚΕ6282/28-8-2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ** «Οδηγίες και παρότρυνση τήρησης διαδικασιών προς φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων»

1. Στα σχέδια Προσκλήσεων.

- ✓ **Οι άμεσα ωφελούμενοι** είναι ευάλωτες ή/και σε δύσκολες συνθήκες διαβίωσης ομάδες του πληθυσμού και δεδομένου ότι δεν θεωρούνται «επιχειρήσεις», δεν ενέχονται στοιχεία κρατικής ενίσχυσης προς αυτούς και ούτε εφαρμόζονται οι κανόνες κρατικών ενισχύσεων, με την προϋπόθεση ότι δεν υποστηρίζονται για την δημιουργία επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- ✓ Σχετικά με **τους Δικαιούχους**, η ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης εξετάζεται με βάση τη φύση και τον τρόπο υλοποίησης των συγκεκριμένων δράσεων που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο των Προσκλήσεων που θα εκδοθούν. Οι δράσεις που θα υλοποιούν οι Δικαιούχοι ενδεχομένως να συνιστούν οικονομική δραστηριότητα (βλέπε στην συνέχεια σημεία 3, 4 και 5), η οποία θα διαπιστωθεί, όταν υποβληθούν οι προτάσεις και θα έχει αποσαφηνιστεί όλη η διαδικασία υλοποίησης των παρεμβάσεων.

2. Σύμφωνα με το **άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ** οι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως. Ως επιχείρηση θεωρούνται όλες οι οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τις διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής τους.

Συνεπώς, ο χαρακτηρισμός μιας συγκεκριμένης οντότητας ως επιχείρησης εξαρτάται αποκλειστικά από τη φύση των δραστηριοτήτων που ασκεί. Οικονομική δραστηριότητα αποτελεί κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών στην αγορά. Προκειμένου να προσδιοριστεί αν μια κρατική χρηματοδότηση προς οποιονδήποτε φορέα που ασκεί **οικονομική δραστηριότητα είναι κρατική ενίσχυση πρέπει να ισχύουν σωρευτικά τα παρακάτω κριτήρια:**

α) χρηματοδότηση με κρατικούς πόρους, **β)** επιλεκτική μεταχείριση, **γ)** χορήγηση οικονομικού πλεονεκτήματος, το οποίο ο δικαιούχος δεν θα μπορούσε να αποκομίσει υπό τις συνήθεις συνθήκες της αγοράς και **δ)** απειλή νόθευσης ή νόθευση του ανταγωνισμού κατά το μέτρο που επηρεάζονται οι μεταξύ των κρατών-μελών συναλλαγές

3. Βάσει του σημείου 17 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης (2016/C262/01), όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση **όπου το Δημόσιο ενεργεί ασκώντας δημόσια εξουσία (δημόσια πολιτική κοινωνικής πρόνοιας) ή όταν οι δημόσιες οντότητες ενεργούν «υπό την ιδιότητά τους ως δημόσιες αρχές».** Μια οντότητα μπορεί να θεωρηθεί ότι ενεργεί ασκώντας δημόσια εξουσία σε περίπτωση που η εν λόγω δραστηριότητα εμπίπτει στις ουσιαστικές λειτουργίες

του κράτους ή συνδέεται με τις λειτουργίες αυτές λόγω της φύσεως, του αντικειμένου και των κανόνων στους οποίους υπόκειται. Σε γενικές γραμμές, εκτός των περιπτώσεων όπου το οικείο κράτος μέλος έχει αποφασίσει να εισαγάγει μηχανισμούς της αγοράς, **οι δραστηριότητες που εκ της φύσεως τους εμπίπτουν στα προνόμια δημόσιας αρχής και ασκούνται από το κράτος δεν συνιστούν οικονομικές δραστηριότητες».**

4. Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι ακόμη και σε περίπτωση που οι υποβληθείσες προτάσεις στο πλαίσιο των κρινόμενων Προσκλήσεων ενδεχομένως δεν εμπίπτουν στο πεδίο της άσκησης δημόσιας εξουσίας, όπως περιγράφεται στην ανωτέρω παράγραφο, θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι επειδή οι Πράξεις των εξεταζόμενων Προσκλήσεων θα λάβουν χώρα σε περιορισμένη περιοχή με εξαιρετικά μικρό πλήθος ωφελούμενων που επικεντρώνεται σχεδόν αποκλειστικά στον τοπικό πληθυσμό ή/και πρόσφυγες/μετανάστες, δύναται να **θεωρηθεί ότι δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση, βασιζόμενοι στο σημείο 196 της «Ανακοίνωσης»**, το οποίο ορίζει ότι, «η Επιτροπή σε ορισμένες από τις αποφάσεις της έκρινε ότι, λόγω ειδικών περιστάσεων των υποθέσεων, **το μέτρο είχε καθαρά τοπικό αντίκτυπο** και κατά συνέπεια δεν επηρέαζε καθόλου τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών. Στις εν λόγω υποθέσεις η Επιτροπή διαπίστωσε, συγκεκριμένα, ότι ο δικαιούχος παρείχε αγαθά ή υπηρεσίες σε μια περιορισμένη περιοχή ενός κράτους μέλους και ήταν απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη με τους συγκεκριμένους κάθε φορά όρους και προϋποθέσεις που υλοποιείται μία παρέμβαση, και ότι δεν μπορούσε να προβλεφθεί ότι το μέτρο δεν θα είχε παρά οριακές επιπτώσεις στις συνθήκες των διασυνοριακών επενδύσεων ή της εγκατάστασης».

Συνεπώς, λόγω των ειδικών χαρακτηριστικών αλλά και της περιορισμένης γεωγραφικής εμβέλειας των μεμονωμένων Πράξεων που θα υποβληθούν, δύναται να υποστηριχθεί ότι **οι Πράξεις αυτές θα έχουν καθαρά τοπικό αντίκτυπο και δεν είναι ικανές να επηρεάσουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών.**

5. Στη περίπτωση κατά την οποία δεν δύναται να τεκμηριωθεί από την οικεία ΕΥΔ η ανωτέρω προσέγγιση (βλέπε ανωτέρω σημεία 3 και 4) και υφίσταται οικονομική δραστηριότητα, κατά την πρόθεση παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, τότε η υλοποίηση του σχεδίου Πρόσκλησης δύναται να πραγματοποιηθεί **στο πλαίσιο των προβλεπόμενων περί Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ).**

Σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, οι δημόσιες αρχές μπορούν να οργανώνουν και να χρηματοδοτούν τις ΥΓΟΣ όπως επιθυμούν, υπό τον όρο ότι οι σχετικές αντισταθμίσεις που χορηγούν δεν υπερβαίνουν το αναγκαίο για την εκπλήρωση της αποστολής της ΥΓΟΣ με οικονομικά αποδεκτούς όρους, ήτοι προσδιοριζόμενες με αντικειμενικότητα και διαφάνεια, σύμφωνα με το άρθρο 106 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ.

Στην περίπτωση ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης, υπό την μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας ΥΓΟΣ/ΚΥΚΩ και για συγκεκριμένες κατηγορίες κοινωνικών υπηρεσιών

εφαρμόζεται η Απόφαση της Επιτροπής της 20ής Δεκεμβρίου 2011 (2012/21/ΕΕ) σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και αφορούν κρατικές ενισχύσεις που εξυπηρετούν κοινωνικές ανάγκες όσον αφορά τη μακροχρόνια υγειονομική περίθαλψη, τη μέριμνα του παιδιού, την πρόσβαση και επανένταξη στην αγορά εργασίας, την κοινωνική στέγη, καθώς και την περίθαλψη και την κοινωνική ένταξη ευάλωτων ομάδων.

Ο όρος «**κοινωνική ένταξη ευπαθών ομάδων**» του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο (γ) της ανωτέρω Απόφασης της Επιτροπής (2012/21/ΕΕ) παρέχει στα κράτη μέλη την αναγκαία ευελιξία να περιλαμβάνουν, σύμφωνα με τις ανάγκες του κάθε κράτους μέλους, διάφορους τύπους υπηρεσιών με αποδέκτες εκείνες τις κοινωνικές ομάδες που τις έχουν μεγαλύτερη ανάγκη. Πρόκειται για μια ευρεία έννοια που θα μπορούσε να καλύπτει, παραδείγματος χάρη, τις υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης ατόμων με αναπηρίες, υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας για μετανάστες, υπηρεσίες για αστέγους, υπηρεσίες κοινωνικής στήριξης γονέων, υπηρεσίες στήριξης υπερχρεωμένων ατόμων ή κοινωνικές υπηρεσίες για μέλη της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ+ κλπ.

6. Επομένως εφόσον η κατά περίπτωση ΕΥΔ μπορεί να διασφαλίσει ότι τηρούνται οι προϋποθέσεις στα ανωτέρω σημεία 3 και 4, με δεδομένο ότι οι Δικαιούχοι των Πράξεων είναι φορείς άσκησης δημόσιας εξουσίας και ενεργούν στην προκειμένη περίπτωση υπό την ιδιότητα τους ως δημόσιες αρχές, τα αντικείμενα των Πράξεων αυτών δύναται να εμπίπτουν στο πλαίσιο της άσκησης δημόσιας εξουσίας και κατά συνέπεια δεν φαίνεται να ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.

Περαιτέρω η έννοια του τοπικού αντίκτυπου των παρεμβάσεων με τον τρόπο, τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα υλοποιηθούν παρουσιάζεται έκδηλη. Συστήνεται σε αυτές τις περιπτώσεις η οικεία ΕΥΔ να τηρεί στον φυσικό φάκελο των Πράξεων τα πληροφοριακά δελτία και έγγραφα, που δικαιολογούν τα ανωτέρω, και να μην διαβιβάζονται οι προτάσεις αυτών στην ΕΥΚΕ-ΧΕ για γνωμοδότηση.

7. Αντιθέτως, οι προτάσεις οι οποίες, μετά από τον ενδεδειγμένο έλεγχο από την αρμόδια ΕΥΔ δεν πληρούν το σύνολο των ανωτέρω προϋποθέσεων (βλέπε σημεία 3 και 4), τότε κρίνεται αναγκαίο αυτές να διαβιβαστούν στην ΕΥΚΕ-ΧΕ με την έκθεση τεκμηρίωσης ΥΓΟΣ (βλέπε σημείο 5 ανωτέρω), προκειμένου για καθεμιά να εξεταστεί διακριτά η συμβατότητά της αναφορικά με την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού και του θεσμικού πλαισίου των κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ», όπως επισημάνθηκε και στη με Α.Π. 92415/ΕΥΚΕ6282/28.08.2017 επιστολή της ΕΥΚΕ αναφορικά με την υποβολή κάθε πρότασης στην ΕΥΚΕ για να εξετάζεται διακριτά αναφορικά με την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης και την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού.

8. Μετά την αξιολόγηση των υποβληθεισών προτάσεων και εφόσον προσδιοριστεί το κατάλληλο πλαίσιο κανόνων κρατικών ενισχύσεων, στο οποίο εμπίπτει κάθε Πράξη πρέπει να ληφθεί μέριμνα, ώστε να διασφαλισθεί η τήρηση των όρων και προϋποθέσεων που προκύπτουν από το ανωτέρω

αναφερόμενο θεσμικό πλαίσιο. Σημειώνεται ότι η τήρηση των όρων και προϋποθέσεων πρέπει να ελέγχεται τόσο κατά την αξιολόγηση των προτάσεων, όσο και κατά την παρακολούθηση της υλοποίησης των Πράξεων.

Σημειώνεται ότι η παρούσα γνωμοδότηση επί του σχεδίου της Πρόσκλησης αφορά μόνο στην ενδεχόμενη ύπαρξη κρατικών ενισχύσεων στην χρηματοδότηση των παρεμβάσεων και δεν αποτελεί άποψη περί της τήρησης ή μη όλων των άλλων προϋποθέσεων υλοποίησης, όπως απορρέουν από τους κανονισμούς χρηματοδότησης των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ), Χρηματοδοτικών Μηχανισμών της ΕΕ και του ΕΟΧ, το εθνικό δίκαιο και άλλα κανονιστικά έγγραφα (εγκύκλιοι κλπ.).

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για κάθε αναγκαία διευκρίνιση.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος του Τμήματος Εξυπηρέτησης
Κοινού και Πρωτοκόλλου

Ο Προϊστάμενος της ΕΥΚΕ-ΧΕ

Ευάγγελος Στουραϊτης

Κ.Α.Α.

Κλεάνθης Ροκίδης

Εσωτερική Διανομή (Ηλεκτρονικά):

- Γραφείο Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ
- Γραφείο Γενικής Διεύθυνσης Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης
- ΕΥΚΕ - ΧΕ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

- **Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Δράσεων ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ),**
Κοραή 4, 105 64, Αθήνα, Προϊσταμένη κα Ράνια Οικονόμου (roikonomou@mou.gr)
- **Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης,** Ηροδότου 28, 691 32 Κομοτηνή
Προϊστάμενος κ. Παναγιώτης Κουδουμάκης (pkoudoumakis@mou.gr)
- **Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας,**
Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65, 57001 Θεσσαλονίκης
Προϊσταμένη κα Αγγελική Ωραιοπούλου (loraiopoulou@mou.gr)
- **Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας,**
ΥΔΕΠ Δ. Μακεδονίας Διοικητήριο ΖΕΠ, 50100 Κοζάνη
Προϊστάμενος κ. Ιωάννης Παπαδόπουλος (papagian@mou.gr)
- **Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Ηπείρου,**
Πλατεία Πύρρου 1 - Διοικητήριο - Τ.Κ.45221 Ιωάννινα
Προϊσταμένη κα Ευγενία Παπανικολάου (evipapan@mou.gr)
- **Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Θεσσαλίας,**
Πλατεία Ρήγα Φεραίου (Παπαναστασίου & Βελλή),
Β' πτέρυγα, 3ος όροφος 41222 Λάρισα
Προϊσταμένη κα Μελοπομένη Σαραφίδου (melpsara@mou.gr)
- **Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Ιονίων Νήσων,**
Εθν. Παλαιοκαστρίτσας Αλυκές Ποταμού, 49100 Κέρκυρα
Προϊστάμενος, κ. Κων. Ασπιώτη (kaspiotis@mou.gr)
- **Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας,**
ΝΕΟ Πατρών - Αθηνών 28, 26441 Πάτρα
Προϊσταμένη κα Ιωάννα Φαναριώτου (ifanariotou@mou.gr)
- **Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας,**
Υψηλάντη 12, 35100 Λαμία
Προϊστάμενος κ. Κώστα Λέμα (klemas@mou.gr)
- **Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής,**
Λεωφ. Συγγρού 98-100, 11741 Αθήνα
Προϊστάμενος κ. Δημήτρη Δρόση (ddrosis@mou.gr)
- **Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Πελοποννήσου,**
Τέρμα Ερυθρού Σταυρού, 22131 Τρίπολη
Προϊστάμενος κ. Αντώνη Ψαράκη (apsarakis@mou.gr)
- **Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου,**
1ο χλμ. Μυτιλήνης - Λουτρών, 81100 Μυτιλήνη
Προϊστάμενο κ. Γεώργιο Πλακωτάρη (plakotaris@mou.gr)

- **Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου,**

Σάκη Καράγιωργα 22, 84100 Ερμούπολη

Προϊστάμενο κ. Αντώνιο Βουτσίνο (avoutsinos@mou.gr)

- **Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Κρήτης,**

Δουκός Μποφώρ 7, 71202 Ηράκλειο

Προϊσταμένη κα Μαρία Κασωτάκη (mkassotaki@mou.gr)

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

